

Finanstilsynet
Postboks 1187 Sentrum
0107 OSLO

Deres ref

Vår ref
12/2813 JGH

Dato
19.12.2012

Finanstilsynet - tildelingsbrev 2013

1. INNLEDNING

I det følgende meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Finanstilsynets virksomhet i 2013, jf. Prop. 1 S (2012–2013) for Finansdepartementet og Innst. 3 S og Innst. 5 S (2012–2013) fra finanskomiteen.

2. FORMÅL OG UTFORDRINGER

2.1 Formål og hovedoppgaver

Finanstilsynets oppgaver er fastlagt i lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med finansinstitusjoner mv. (finanstilsynsloven) og i de ulike særlovene for områdene og institusjonene som er underlagt tilsyn av Finanstilsynet. Finanstilsynet skal påse at institusjonene virker på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov, samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonenes opprettelse, formål og vedtekter.

Finanstilsynets arbeidsområde omfatter finanssektoren med bank-, forsikrings- og verdipapirvirksomhet, og dessuten eiendomsmeglings-, inkasso-, revisor- og regnskapsførervirksomhet.

Finansdepartementet viser til at Finanstilsynet høsten 2010 vedtok en ny strategiplan for perioden fram til 2014. Finanstilsynets hovedformål defineres i strategiplanen på følgende måte:

”Finanstilsynets hovedformål er å bidra til finansiell stabilitet og velfungerende markeder.”

Hovedformålet er konkretisert i følgende delmål:

- Solide og likvide finansinstitusjoner
- God overvåking av risiko i økonomi og markeder
- Forbrukerbeskyttelse gjennom god informasjon og rådgivning
- Egnede ledelse og tilfredsstillende virksomhetsstyring i foretakene
- Robust infrastruktur som sørger for betryggende betalinger, handel og oppgjør
- Tilstrekkelig og pålitelig finansiell informasjon
- God markedsatferd
- Effektiv krisehåndtering

2.2 Sentrale utfordringer og innsatsområder de nærmeste årene

Finansdepartementet har omtalt Finanstilsynets sentrale utfordringer og innsatsområder i de nærmeste årene på side 51 i Prop. 1 S (2012–2013). Regelverket for finansnæringen er under endring. Det er i tillegg en tendens til at regelverket blir stadig mer omfattende og detaljert. Dette er utviklingstrekk som det er grunn til å tro vil fortsette, og som må antas å medføre store og krevende oppgaver både for Finanstilsynet og Finansdepartementet.

Finanstilsynet skal gjennom sine virkemidler bidra til solide og likvide finansinstitusjoner som skaper tillit til at finansmarkedet fungerer godt.

Finansdepartementet anser følgende oppgaver som sentrale for Finanstilsynet de nærmeste årene:

Finansiell stabilitet

- Overvåke og analysere risikoen i det finansielle systemet som helhet, og rapportere jevnlig om utviklingen til offentligheten og Finansdepartementet.
- Overvåke risiko i enkeltinstitusjoner, systemrisiko, samt andre trusler mot den finansielle stabiliteten.
- Identifisere utviklingstrekk i økonomi, markeder og institusjoner som kan true finansiell stabilitet.

Banker og øvrige kredittinstitusjoner

- Gjennomføre felleseuropeiske regler for kapital og likviditet og videreutvikle tilsynsmetoder.
- Påse at kapitalnivået og kvaliteten på kapitalen i bankene er på et tilstrekkelig høyt og godt nivå, både generelt og i særlig grad for systemviktige banker.
- Gjennom stedlige tilsyn og oppfølging av interne modeller påse at institusjonene har forsvarlig styring og kontroll med kredittrisikoen, og at de interne modellene avspeiler risikoen på en god måte.

- Gjennom dokumentbaserte og stedlige tilsyn følge opp at institusjonene prioriterer styring og overvåking av likviditetsrisiko.
- Følge opp institusjonenes operasjonelle risiko og håndtering av datasikkerhet i infrastruktur, betalings- og oppgjørssystemer (med særlig vekt på nettbanksikkerhet) samt eventuell utkontraktering.
- Lede og/eller delta i tilsynskollegier for grensekryssende banker av betydning for det norske markedet.
- Påse forsvarlig forbrukerbeskyttelse ved å føre tilsyn med salg av komplekse produkter.

Forsikring og pensjon

- Identifisere risikomessige utviklingstrekk og kapitalbehovene i forsikringsselskaper.
- Påse at livsforsikringsselskapene benytter oppdaterte og forsvarlig grunnlag for beregning av risiko.
- Forberede Solvens II, videreutvikle tilsynsmetoder og godkjenne interne modeller for beregning av nye solvenskrav, og herunder påse at de interne modellene avspeiler risikoen på en god måte.
- Integre risikovurdering av klima i tilsynet med skadeforsikringsselskapene.
- Lede og/eller delta i tilsynskollegier for grensekryssende forsikringsselskaper som har betydning for det norske markedet.
- Påse forsvarlig forbrukerbeskyttelse gjennom tilsynsmessig oppfølging av komplekse produkter i forsikring.

Verdipapirområdet

- Følge opp nye rammevilkår på verdipapirområdet og endringer i infrastruktur og handelsmønstre, blant annet ved å bidra til gjennomføring av nytt regelverk på infrastrukturuområdet.
- Videreutvikle spesialkompetanse innen markedsovervåking og utrede behovet for å anskaffe nye overvåkingssystemer i tillegg til dagens system for transaksjonsrapportering (TRS).
- Følge opp foretakenes salgs- og rådgivningsvirksomhet som ledd i en aktiv forbrukerbeskyttelse.
- Styrke og effektivisere saksbehandlingskapasiteten på verdipapirområdet.
- Videreføre en risikobasert tilnærming i kontrollarbeidet på regnskapsområdet, med særlig vekt på bransjer som er av stor betydning på Oslo Børs.
- Kvalitetssikre foretakenes verdsettelse av eiendeler og gjeld gjennom vurderinger av anvendte modeller og benyttede forutsetninger.
- Håndheve brudd på den løpende informasjonsplikten.
- Følge opp og videreføre trepartssamarbeidet mellom Finanstilsynet, Oslo Børs og Økokrim ved mistanke om markedsmisbruk.

Revisorer og regnskapsførere

- Prioritere tilsyn med revisorer i foretak av allmenn interesse.
- Trappe opp samarbeidet med revisortilsynsmyndigheter i andre land.
- Prioritere tilsyn med de største regnskapsførerselskapene, med særlig oppmerksomhet knyttet til utkontraktering.

Eiendomsmegling og inkasso

- Prioritere tilsynet med behandling av klientmidler.
Følge opp kvalifikasjonskravene i eiendomsmeglingsloven og etablere en klar og forutsigbar forvaltningspraksis.

3. PRIORITERTE OPPGAVER I 2013

Finansdepartementet har i Prop. 1 S (2012–2013) angitt hvilke oppgaver Finanstilsynet skal prioritere i 2013, jf. også listen på side 55-56 i proposisjonen. Det vises videre til omtalen under pkt. 2 av bl.a. finansiell stabilitet. Departementet ber om at følgende regelverks- og tilsynsoppgaver prioriteres i 2013:

Regelverk

- Sikre gjennomføringen av internasjonale og nasjonale krav til rapportering knyttet til blant annet CRD IV og Solvens II.
- Gjennomføre felleseuropeiske regler for kapital og likviditet for banker.
- Innføre felleseuropeisk soliditetsregelverk for forsikring (følge opp rapporten fra nordisk arbeidsgruppe om Basel III/CRD IV).
- Videreutvikle det nordiske samarbeidet, herunder arbeidet for enhetlig nordisk gjennomføring av felleseuropeiske regler.
- Gjennom internasjonalt samarbeid bidra til å gjennomføre internasjonale krav til institusjoner og tilsyn, blant annet gjennom deltakelse i college-arbeidet for de største nordiske finanskonsernene.
- Forberede og bidra til gjennomføring av endrede krav til innskytergarantiordningen og garantiordninger for livs- og skadeforsikring.
- Innføre EØS-baserte krav til institusjonenes krisehåndterings- og avviklingsplaner samt øvrige krav som følger av EUs kommende krisehåndteringsdirektiv.
- Følge opp nye rammevilkår på verdipapiriområdet og endringer i infrastruktur og handelsmønstre.

Tilsyn

- Gjennomføre stedlig- og dokumentbasert tilsyn i tilstrekkelig omfang, med vekt på institusjoner og områder av størst betydning for finansiell stabilitet og velfungerende markeder.

- Påse at kvaliteten på kapital og soliditeten i bankene og forsikringselskapene er på et tilstrekkelig høyt nivå på bakgrunn av risiko, rammebetingelser og beregningsmetoder.
- Påse at selskapene etterlever regelverk generelt, herunder retningslinjer for boligfinansiering, og raskt håndtere regelbrudd.
- Gjennomføre nødvendig tilsyn med revisorer som reviderer foretak av allmenn interesse og videreføre samarbeidet med Den norske Revisorforening (DnR) og Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (NARF).
- Følge opp at rapporteringspliktige i henhold til hvitvaskingsloven som er underlagt tilsyn av Finanstilsynet, oppfyller sine forpliktelser i henhold til hvitvaskingsloven. Forberede gjennomføringen av endringer i regelverk, veiledning og tilsynsaktivitet som følger av FATF's reviderte anbefalinger og av ventede endringer i EUs hvitvaskingsdirektiv.
- Gjennomføre en effektiv regnskapskontroll av noterte foretak med fortsatt vekt på verdsettelse av eiendeler og gjeld.
- Bidra til effektiv håndhevelse av regelverket om markedsmissbruk, herunder videreutvikle spesialkompetanse innen markedsovervåkning for å møte framtidige utfordringer knyttet til nye handelsmønstre.
- Følge opp kvalifikasjonskravene i eiendomsmeglingsloven og etablere en klar og forutsigbar forvaltningspraksis.
- Følge opp operasjonell risiko og håndtering av datasikkerhet i betalings- og oppgjørssystemene samt institusjonenes IKT-systemer.
- Sikre forsvarlig forbrukerbeskyttelse gjennom blant annet å følge opp foretakenes etterlevelse av regler om god forretningsskikk og regler om salg og rådgivningsvirksomhet.

Finansdepartementet ber om at Finanstilsynet i årsrapporten omtaler utviklingen på områdene som er nevnt ovenfor, og beskriver dem gjennom hensiktsmessige indikatorer.

Departementet vil også i 2013 følge opp eventuelle behov for endringer i den løpende styringsdialogen med Finanstilsynet. Finanstilsynet skal også løpende vurdere om endringer i markedet, herunder i makroøkonomiske utviklingstrekk, og i andre risikofaktorer, tilsier at det bør foretas omprioriteringer.

Departementet legger til grunn at Finanstilsynets arbeid med forvaltning og utvikling av regelverk videreføres i 2013.

4. ADMINISTRATIVE OG ANDRE FORHOLD

4.1 Rapportering og resultatoppfølging

Finansdepartementet ber Finanstilsynet om å utarbeide en *årsrapport* som beskriver tilsynets virksomhet i 2013. Årsrapporten bes sendt til departementet senest 21. februar 2014.

Årsrapporten skal gi en strukturert oversikt over viktige sider ved virksomheten i 2013. Oppnådde resultater, basert på de styringssignaler som er omtalt i tildelingsbrevet, skal angis og vurderes. Risikoforhold skal behandles på en mest mulig strukturert måte. Status for og virkning av risikoreduserende tiltak knyttet til faktorer med høy risiko, skal omtales i årsrapporten, se nærmere omtale om rapportering av risikostyring under punkt 4.8. Finansdepartementet ber om at eventuelle vurderinger som er av en slik art at det kan ha negative konsekvenser dersom de blir offentlig kjent, rapporteres på en måte som sikrer fortrolighet.

Departementet viser til at årsrapporten avgis gjennom framleggelsen av Finanstilsynets *årsmelding* i tillegg til en egen *kortrapport*.

I kortrapporten for 2013 bes Finanstilsynet om å legge vekt på å analysere sammenhengen mellom ressursbruk og resultater. I kortrapporten skal det også redegjøres for i hvilken grad det har inntruffet vesentlige uforutsette hendelser, eller at hendelser er blitt vesentlig mer alvorlig enn forventet, og hvordan dette er håndtert.

Departementet forutsetter at Finanstilsynet også utarbeider *statusrapporter* med en vurdering av etatens budsjettmessige situasjon per 1. april og 1. oktober 2013. Statusrapportene skal utarbeides uavhengig av om det foreligger behov for å endre vedtatt bevilgning, og de skal omfatte både utgifter og inntekter. Statusrapportene må sendes departementet senest innen henholdsvis 19. april og 18. oktober.

Finanstilsynet skal *regelmessig rapportere* til departementet om avgjørelser som Finanstilsynet har truffet i medhold av delegert myndighet. Det vises i denne sammenheng til departementets brev til Finanstilsynet 14. desember 1994 vedrørende rapporteringsrutiner, samt til departementets brev til Finanstilsynet 12. august 2008.

Rapportering med hensyn til personalforvaltning, sikkerhet og beredskap, statlig informasjonspolitikk, elektronisk forvaltning, evalueringer, brukerundersøkelser og tilgjengeliggjøring av generell informasjon er omtalt i punkt 4.2 til 4.7 nedenfor. Finanstilsynets arbeid med risikostyring og intern kontroll samt krav til rapportering om dette arbeidet, er særskilt behandlet under punkt 4.8.

Rapportering for øvrig er angitt i vedlagte styringskalender for 2013. Dersom det skulle være behov for det, for eksempel pga. uforutsette hendelser, legger departementet som

tidligere til grunn at Finanstilsynet straks tar kontakt med Finansdepartementet, uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter.

4.2 Bemanning og personalforvaltning

Rapportering

Sentrale forhold på personalområdet skal omtales i den ordinære årsrapporten. Utdypinger og mer omfattende faktrapportering skal vedlegges årsrapporten. Det avholdes egne rapportmøter hvor personalområdet gjennomgås.

Bemanning og personalforvaltning i etaten

Bemanning og personalforvaltning i Finanstilsynet må ses i forhold til etatens hovedmål og styringsparametre. Etaten må iverksette tiltak som sikrer virksomhetskritisk kompetanse. Bemanningsutviklingen i Finanstilsynet bør ses i sammenheng med arbeidet med å realisere gevinster fra større utviklingsprosjekter. For å sikre riktig ressursbruk skal det foretas nødvendige tilpasninger i arbeidsprosesser og organisering. Organisatoriske endringer av en viss viktighet skal forelegges departementet.

Finanstilsynet står overfor mange kompliserte, faglige spørsmål som stiller store krav til de ansattes kompetanse. Finanstilsynet må løpende vurdere behovet for spesialisering og spisskompetanse på utvalgte områder. Finanstilsynet bes gi en analyse av følgende personalmessige forhold:

- Etatens bemanningsmessige kapasitet og kompetanse til oppgaveløsning
- Etatens arbeid med kompetanseutvikling, herunder lederutvikling
- Etatens aldersdemografi
- Personalmessige forhold ved omstillingsprosjekter

Likestilling og mangfold

Departementer, etater og andre statlige virksomheter skal arbeide aktivt for å fremme likestilling og mangfold innenfor sine fagområder og skal redegjøre for sitt arbeid med dette i de årlige budsjettproposisjonene, jf. FADs veileder for statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten.

Finansdepartementet forutsetter at Finanstilsynet iverksetter tiltak for å fremme likestilling og mangfold i rekruttering og i publikumsrettede tjenester. Finanstilsynet bes i årsrapporten om å gjøre rede for hvordan kravet i likestillingsloven § 1 bokstav a om aktivt, målrettet og planmessig arbeid for likestilling mellom kjønnene i virksomheten er fulgt opp. Finanstilsynet bes også om å redegjøre for status og eventuelt hvilke tiltak som er iverksatt for å gi en god kjønnslikevekt i lederstillinger. Tilsvarende redegjørelse bes også innarbeidet i etatens bidrag til budsjettproposisjonen etter mal fra departementet.

Helse, miljø og sikkerhet

Finanstilsynet har ansvar for at helse, miljø og sikkerhet (HMS) er godt ivaretatt. Departementet ber om en orientering om virksomhetens arbeid på dette området.

Inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen)

IA-avtalen krever at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Den enkelte virksomhet skal sette aktivitets- og resultatmål for å redusere sykefraværet, øke

sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne og stimulere til yrkesaktivitet etter fylte 50 år.

Virksomhetene skal i årsrapporten beskrive sine aktivitets- og resultatmål, samt redegjøre for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som støtter opp under denne. Tilsvarende redegjørelse bes også innarbeidet i etatens bidrag til budsjettproposisjonen etter mal fra departementet.

Etikk

Finansdepartementets underliggende virksomheter skal utføre sine oppgaver i tråd med statens etiske retningslinjer. Dette gjelder blant annet i kunde- og leverandørrelasjoner. Etaten skal ha tilfredsstillende rutiner for intern varsling av kritikkverdige forhold. Departementet legger til grunn at statens generelle etiske retningslinjer er kjent og følges i alle ledd i virksomheten, og at virksomheten i tillegg supplerer disse med egne retningslinjer og normsett. Departementet ber om at det i årsrapporten rapporteres om status på området generelt og at eventuelle forhold av uheldig karakter omtales spesielt.

4.3 Sikkerhet og beredskap

4.3.1 Generelt

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermingsverdig informasjon eller objekt. Sikkerhetsloven og dens forskrifter angir minimumskravene for beskyttelse av informasjon og objekter av betydning for rikets eller alliertes sikkerhet eller andre vitale nasjonale sikkerhetsinteresser.

Innen Finansdepartementets ansvarsområde skal det arbeides systematisk med samfunnssikkerhet, og det skal være en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere uønskede hendelser. Det forutsettes at beredskap inngår som en integrert del av all virksomhet i Finanstilsynet.

Departementet forventer at Finanstilsynet foretar skriftlig kartlegging av risiko og sårbarhet på eget ansvarsområde, at det utarbeides nødvendige beredskapsplaner og at etaten hvert år arrangerer eller deltar i beredskapsøvelser.

4.3.2 Oppfølging av 22. juli-kommisjonens rapport – forvaltningspolitiske utfordringer

Etter kommisjonens vurdering handler lærdommen fra 22. juli 2011 i stor grad om ledelse, samhandling, kultur og holdninger.

Departementet forventer at virksomhetens ledelse har kontinuerlig oppmerksomhet rettet mot å utvikle en kultur for god risikoforståelse og gode grunnleggende holdninger til beredskapsspørsmål i egen virksomhet. Det understrekes at virksomhetens ledelse løpende må vurdere om det er tiltak av beredskapsmessig betydning som bør gjennomføres. Behov for snarlige tiltak må vurderes i et langsiktig perspektiv.

4.3.3 Vurdering av sikkerhetstilstanden i forvaltningen

Det er besluttet at alle departementene skal foreta en samlet vurdering av sikkerhetstilstanden innenfor sitt ansvarsområde. Finansdepartementet vil følge opp dette kravet til vurdering av sikkerhetstilstanden i forbindelse med departementets behandling av Finanstilsynets rapportering i henhold til departementets brev av 26. juni 2012. Det kan innebære at det kan bli aktuelt å innhente ytterligere informasjon. Departementet vil i tilfelle komme tilbake til dette.

4.3.4 Rapportering om sikkerhet og beredskap i årsrapporten for 2013

Departementet ber om at Finanstilsynet i årsrapporten for 2013 redegjør for sikkerhetstilstanden, herunder sikkerhets- og beredskapsutfordringer/ sikkerhetstruende hendelser som er identifisert, og for det arbeidet som er gjort i løpet av året for å redusere sårbarhet.

4.4 Kommunikasjonsarbeid

Regjeringens retningslinjer for statlig kommunikasjonspolitikk av 16. oktober 2009 inneholder de sentrale mål og prinsipper for statens kommunikasjon med innbyggere, næringsliv, organisasjoner og annen offentlig virksomhet. Departementet legger til grunn at disse retningslinjene danner et rammeverk for utarbeidelse av Finanstilsynets egne planer og strategier for informasjon og kommunikasjon.

God kommunikasjonshåndtering forutsetter også en løpende dialog mellom departement og etat. Større saker bør varsles tidlig slik at de kan håndteres hensiktsmessig.

4.5 Elektronisk forvaltning

Finanstilsynet skal i tjenesteutviklingen vurdere hvordan IKT kan anvendes for å gjøre brukernes møte med det offentlige enklere og frigjøre ressurser for brukerne og etaten.

Det vises til Fornyings-, administrasjons- og kirke departementets rundskriv P-10/2012 av 31. oktober 2012 (digitaliseringsrundskrivet). Føringerne i dette rundskrivet forutsettes lagt til grunn.

Arbeidet med informasjonssikkerhet må ivaretas godt i egen virksomhet og være i tråd med ny nasjonal strategi for informasjonssikkerhet, jf. pkt. 1.7 i nevnte rundskriv.

4.6 Evalueringer

Alle statlige virksomheter skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om bl.a. effektivitet innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 16. Departementet ber Finanstilsynet rapportere om gjennomførte evalueringer på Finanstilsynets område. Eksterne evalueringer som ikke er unntatt offentlighet, anbefales offentliggjort på evalueringsportalen.no.

4.7 Brukerundersøkelser

Alle statlige etater skal regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser, og resultatene av disse skal være offentlige. Departementet viser til at Finanstilsynet de senere år har gjennomført flere brukerundersøkelser blant tilsynsenhetene for å få en tilbakemelding fra brukerne på Finanstilsynets utøvelse av virksomheten.

Departementet ber om at Finanstilsynet i årsrapporten for 2013 rapporterer om det har vært gjennomført brukerundersøkelser og om disse er gjort offentlig tilgjengelige. Dersom Finanstilsynet ikke gjennomfører brukerundersøkelser i 2013, bes det om at det i årsrapporten rapporteres om når slike brukerundersøkelser vil finne sted.

4.8 Risikostyring og intern kontroll

Finansdepartementet er opptatt av at Finanstilsynet gjennomfører risikovurderinger som ledd i sin interne styring, jf. økonomiregelverket av 2004. Arbeid med strategiplaner og større utviklingstiltak i Finanstilsynet skal alltid bygge på risikovurderinger.

Risikovurderinger

Årlige risikovurderinger skal integreres i styringsdialogen etter følgende retningslinjer:

- Årlige risikovurderinger relatert til Finanstilsynets hovedmål skal sendes departementet i etterkant av utarbeidelsen av Finanstilsynets virksomhetsplan. Der hvor risikoen vurderes som høy, skal årsak til risikoen identifiseres og risikoreduserende tiltak beskrives. Dersom det er risikovurderinger som er av en slik art at det kan ha negative konsekvenser dersom disse blir offentlig kjent, ber departementet om at disse rapporteres særskilt på en måte som sikrer fortrolighet.
- Det skal i forkant av departementets arbeid med tildelingsbrev rapporteres om eventuelle endringer i risikovurderingene som ble sendt departementet i etterkant av utarbeidelsen av virksomhetsplanen.
- Endring i risikovurderinger (risikobildet) skal være et fast tema i styringsdialogen.

I dokumenter som omhandler forhold og utviklingstrekk i tilsynsområdene, bør det tilstrebes en mest mulig strukturert behandling av risikoforhold.

Departementet viser til det risikobildet som er presentert departementet i dokumenter og møter. Finanstilsynet har identifisert to områder hvor risikoen er vurdert til moderat/høy. Disse angis nedenfor. På begge områder er grunnlaget for vurderingen at mulige konsekvenser av aktuelle svakheter anses å være moderat/høy, mens sannsynligheten for at dette skal inntreffe anses som moderat:

- Risiko for at Finanstilsynet ikke forstår og håndterer nye risikoområder som en følge av endringer i markedet og regelverket.
- Risiko for at kritiske svakheter og/eller brudd på regelverk hos institusjoner under tilsyn ikke avdekkes.

Finansdepartementet forutsetter at Finanstilsynet, innenfor gjeldende budsjetttrammer og fullmakter, følger opp risikofaktorene og iverksetter nødvendige risikoreduserende tiltak for å bringe risikoen ned på et akseptabelt nivå. Finanstilsynet bør angi status for og virkninger av risikoreduserende tiltak knyttet til ovennevnte risikofaktorer i forbindelse med Finanstilsynets resultatrapportering, jf. pkt. 4.1. Finansdepartementet forutsetter at Finanstilsynet foretar en oppdatering av mislighetsprofilen sammen med risikovurderinger.

Særskilt om operasjonell risiko

Risikofaktorer i de årlige risikovurderingene er dels av strategisk, dels av operasjonell karakter. Med operasjonell risiko menes hendelser og forhold som kan føre til svikt i etatens løpende produksjon eller tjenesteleveranse.

For å kunne forholde seg til framtidig risiko for slike feil, må en vite noe om hvor ofte de kan forekomme. Det er da nødvendig å definere hva en feil er, årsaken til at feil oppstår og hvor kritisk feilen er. Først når dette er gjort, er det mulig å vurdere sannsynligheten for at slike kritiske feil vil forekomme i ulike prosesser og forholde seg bevisst til hvilken risiko en vil akseptere. Hvis risikoen ikke er akseptabel, må det settes inn tiltak. Hvis det velges å akseptere en risiko, bør det vurderes om det er hensiktsmessig å etablere en mer eksplisitt formulert toleranse for operasjonell risiko og krav til kvalitet, herunder å utvikle mer eksplisitte kvalitetsindikatorer.

Departementet vil eventuelt komme tilbake til videre oppfølging av arbeidet med operasjonell risiko i eget brev til Finanstilsynet.

Intern kontroll

Finanstilsynet bes i årsrapporten for 2013 rapportere om det er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i den interne kontrollen og hvilke utbedringstiltak som eventuelt er iverksatt, jf. omtalen av risiko ovenfor. Departementet ber videre om at Finanstilsynet i årsrapporten redegjør for hvorvidt det i den interne kontrollen er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter. Hensikten med en slik rapportering er å bidra til at departementet kan forsikre seg om at virksomheten drives på en betryggende måte.

Finanstilsynet skal varsle om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse, jf. departementets brev av 17. november 2008. I årsrapporten skal Finanstilsynet kort redegjøre for risiko for, og iverksatte tiltak mot, at eventuelle varslede hendelser kan inntreffe på nytt.

4.9 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Departementet ber om at Finanstilsynet raskt følger opp saker på eget område som tas opp av Riksrevisjonen.

4.10 Oppnevning av medlemmer i offentlige utvalg, styrer, råd og nemnder

Finansdepartementet mener at det er viktig at offentlig oppnevnte utvalg, styrer, råd og nemnder har en bred geografisk sammensetning.

Finansdepartementet ber om at Finanstilsynet, ved innhenting og framsetting av forslag til medlemmer som skal sitte i offentlige råd, styrer, utvalg med videre, legger vekt på at medlemmene bør ha ulik geografisk tilknytning.

4.11 Målbrukslova

Finansdepartementet er meget opptatt av at underliggende etater oppfyller kravene til fordeling mellom målformer som oppstilles i lov 4. oktober 1980 nr. 5 om målbruk i offentlig teneste (målbrukslova).

Departementet forutsetter at Finanstilsynet i 2013 oppfyller de krav til fordeling mellom målformene som er oppstilt i lov med tilhørende forskrifter. Finansdepartementet ber videre om at kopi av Finanstilsynets årlige rapport til Språkrådet og annen korrespondanse mellom Språkrådet og Finanstilsynet vedrørende fordelingen mellom målformene oversendes departementet.

4.12 Utenlandsaktiviteter

I årsrapporten bes omtalt Finanstilsynets eventuelle engasjement overfor og i utviklings- og overgangsland. Omtalen bør blant annet omfatte omfang (årsverk), finansiering og vurdering av nytte for både vedkommende land og Finanstilsynet.

4.13 Høringsuttalelser fra Finanstilsynet

Det vanlige ved høringer er at departementet er høringsinstans og ved behov innhenter uttalelser fra underliggende etater. Etaten sender da sin uttalelse til departementet, med mindre det er bedt om at eventuell høringsuttalelse sendes direkte til den instans som forestår høringen.

I en del tilfeller er en eller flere av våre etater angitt som høringsinstanser, samtidig med eller uten at departementet er høringsinstans. Finansdepartementet ber om at uttalelser i slike tilfeller sendes via departementet og i rimelig tid før høringsfristens utløp.

Ved høringer av utpreget teknisk art og i saker som antas ikke å berøre politiske, prinsipielle og/eller budsjettmessige forhold, kan uttalelse gis direkte og med kopi til Finansdepartementet.

5. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER

Budsjettforslag

Stortinget vedtok 14. desember 2012 følgende bevilgninger for Finanstilsynet:

Kap. 1602 Finanstilsynet

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	321 800
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 000
	Sum	333 800

Kap. 4602 Finanstilsynet

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
03	Prospektkontrollgebyrer	10 000
86	Vinningsavståelse og overtredelsesgebyr	500
	Sum	10 500

Kap. 5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	323 800
	Sum	323 800

I departementets brev av 13. april og 8. oktober 2012 er det nærmere redegjort for hvordan bevilgningsforslagene er framkommet.

Merinntektsfullmakt

For 2013 er det foreslått at Finanstilsynet gis fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1602, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4602, post 03.

Bestillingsfullmakt

For 2013 er det foreslått at Finanstilsynet gis fullmakt til å foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 10 mill. kroner på kap. 1602, post 45.

Budsjettmessige forutsetninger

Finansdepartementet understreker Finanstilsynets ansvar for å planlegge virksomheten i 2013 slik at målene kan nås innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9.

Dersom det oppstår problemer med økonomistyringen, må tiltak iverksettes slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet understreker at det ikke må pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og § 7 i Reglement for økonomistyring i staten, vil Finansdepartementet med dette meddele at det tas sikte på at Finanstilsynet for 2013 tildeles og gis adgang til å disponere bevilgningene som er beskrevet i dette brevet.

Fullmakter

I vedlegg 1 omtales først budsjettfullmakter som må gis eller delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest listes fullmakter som er delegert til Finansdepartementet og som virksomheten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales *administrative* fullmakter som er delegert til Finanstilsynet ved eget brev, jf. pkt. C.

Med hilsen

Svein Gjedrem e.f.
finansråd

Geir Åvitsland
ekspedisjonssjef

Vedlegg: Fullmakter 2013
Styringskalender for 2013

Gjenpart: Riksrevisjonen

Vedlegg 1

Fullmakter 2013

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Reviderte vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene ble gitt ved kgl.res. av 2. desember 2005 og redegjort for i rundskriv R-110/2005 5. desember 2005, jf. brev 12. desember 2005. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av Finansdepartementet, jf. R-0634 B, som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra Finansdepartementet finnes på departementets hjemmesider.)

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A nedenfor. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomhetene må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales *administrative* fullmakter som er delegert til Finanstilsynet ved egne brev, jf. pkt. C.

A. *Budsjettfullmakter som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres*

- Det vises til merinntektsfullmakt, jf. pkt. 6.
- Det vises til bestillingsfullmakt, jf. pkt. 6.
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01), jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtale om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005, siste avsnitt.
- Fullmakten til å inngå leieavtaler er nå erstattet av en særskilt instruks om bygge- og leiesaker, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2012.

B. *Budsjettfullmakter som er delegert Finansdepartementet og som etaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle*

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste, jf. Finansdepartementets brev av 22. desember 1993.
- Overskridelse mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.

C. *Administrative fullmakter*

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 12. juni 2009.
- Statens erstatningsansvar, jf. Finansdepartementets brev av 21. mars 2000.
- Fullmakt vedrørende økonomisk ansvar for arbeidstakere som har påført staten økonomisk tap, jf. Finansdepartementets brev av 18. desember 2000.

Vedlegg 2

Styringskalender 2013 Finanstilsynet

Måned	Aktivitet	Dato
Februar	- Forklaringer til statsregnskapet mv. - Kvartalsmøte - Årsrapport for 2012 til FIN	Februar ¹ Medio februar 01.03.2013
Mars	- Innspill til budsjettrevisjonen våren 2013 - Finanstilsynets virksomhetsplan for 2013 oversendes FIN - Møte. Gjennomgang av personalområdet - Møte. Gjennomgang av årsrapporten for 2012 - Medarbeidersamtale mellom finansråden og Finanstilsynets direktør	Primo mars Medio mars Mars/april Mars/april Mars/april
April	- Utsendelse av foreløpige budsjetttrammer 2014 for Finanstilsynet fra FIN etter regjeringens rammekonferanse - Statusrapport om budsjettsituasjonen per 01.04.2013 fra Finanstilsynet	Uke 15 19.04.13
Mai	- Kvartalsmøte - Forslag til omtale i Prop. 1 S (2013–2014) til FIN (budsjett- og rapportdel)	Medio mai 10.05.13
August	- Kvartalsmøte	
Oktober	- Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2013–2014) for Stortinget - Innspill til nysalderingen av budsjettet for 2013 - Halvårsrapport for gjennomføring av virksomhetsplan for 2013 oversendes FIN - Statusrapport om budsjettsituasjonen per 01.10.2013 fra Finanstilsynet	Primo oktober Primo oktober Medio oktober 18.10.13
November	- Tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet for 2015 fra FIN (Budsjettskrivet for 2015) - Kvartalsmøte - Foreløpig tildelingsbrev for 2014 til Finanstilsynet - Forslag til budsjett for 2015 for Finanstilsynet til FIN	Primo november Medio november Ultimo november Ultimo november
Desember	- Tildelingsbrev for 2014 til Finanstilsynet fra FIN	Ultimo desember

¹ Retningslinjer og endelige frister for forklaringer til statsregnskapet mv. er gitt i rundskriv R-8/2012 av 8. november 2012, oversendt ved brev 29. november 2012 fra FIN.